

REGERINGSKANSLIET	
Näringsdepartementet	
Registratören	
Ink	2018 -10- 29
Dnr.	

DATUM
2018-10-26

DNR
2018-2.3.1-207

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

En utvecklad översiktsplanering. Del 1: Att underlätta efterföljande planering

(SOU 2018 18:46)

Sammanfattning

För att kommunerna ska kunna planera och genomföra långsiktiga insatser som främjar jämlikhet och minskar och motverkar segregation måste frågan om social hållbarhet bli ett naturligt inslag även i kommunernas översiktsplanering. I översiktsplanen bör hänsyn tas till möjligheterna att motverka de strukturella orsakerna som finns kring boendesegregationen och som kan bli en konsekvens om det inte tas i beaktande tidigt.

Delegationen mot segregation föreslår därför att social hållbarhet införs som en egen kategori i översiktsplanen samt ges större tyngd i konsekvensanalysen av översiktsplanen.

Delegationen mot segregation vill i sammanhanget uppmärksamma att även boendesegregationen i hög utsträckning är mellankommunal och en regional fråga som bör integreras i uppdraget som föreslås till Boverket.

Yttrande

Segregation är ett relationellt begrepp och handlar om att människor med olika bakgrund – som socioekonomisk status, etnicitet eller demografi – bor i olika områden, går i olika skolor och arbetar på olika arbetsplatser eller inom olika yrken. Men det handlar inte bara om att dessa bostadsområden, skolor, arbetsplatser, yrken etcetera är åtskilda. Det handlar också om att de har olika status och påverkar människors livsvillkor på olika sätt.

Frågan om kommunernas översiktsplanering är därför särskilt intressant ur ett segregationsperspektiv. Både som en bakomliggande konsekvens av och en orsak till segregation. Det är med detta som utgångspunkt som Delegationen mot

segregation analyserat utredningens förslag och lämnar följande synpunkter på översiktsplanens innehåll och konsekvenser samt behov av mellankommunal samordning.

I övrigt har myndigheten inga synpunkter på utredningens förslag.

Kap 9. Översiktsplanens innehåll

Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan, som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska planen. Planen ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Delegationen mot segregation menar att det är en brist att den sociala dimensionen saknas i arbetet med översiktsplaner. För att kommunerna ska kunna planera och genomföra långsiktiga insatser som främjar jämlikhet och minskar och motverkar segregation måste frågan om social hållbarhet bli ett naturligt inslag även i översiktsplaneringen.

I översiktsplanen bör hänsyn tas till hur kommunerna arbetar med att analysera och hanterar efterfrågan av bostadsbehovet så att planen utgår från den mångfald av olika behov och förutsättningar som finns bland befolkningen utifrån skilda levnadsvillkor.

Delegationen mot segregation tycker det är bra att utredningen iakttagit att det finns brister i statens dialog med kommunerna. Myndigheten vill betona att de bristerna finns även gällande segregationsperspektivet.

Kapitel 9.1.5 Grunddragen i avsedd användning av mark- och vattenområden

Utredningen föreslår sex kategorier som bygger på Boverkets förslag till modell för översiktsplanering. Kategorierna är stadsbygd och tätortsområden, landsbygd, verksamheter, transport- och teknisk infrastruktur, grönstruktur och vatten.

Delegationen mot segregation vill synliggöra problematiken med att den sociala dimensionen inte ges något större utrymme i översiktsplaneringen samtidigt som många kommuner idag jobbar utifrån kommunövergripande strukturer som till exempel social hållbarhet och agenda 2030. Översiktsplanen syftar till att ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön i en kommun. Här läggs grunden för hur områden planeras och används för lång tid framöver

och får därmed inverkan på segregationens utveckling inom en kommun. Insatser här kan såväl motverka/minska segregationen som förstärka densamma.

Delegationen mot segregation föreslår därför att en sjunde kategori, social hållbarhet, införs. Det skulle ge frågorna den tyngd de behöver i det långsiktiga arbetet med att minska skillnader i livsvillkor och stötta kommunerna i deras långsiktiga hållbarhetsarbete.

Kapitel 9.1.10 Översiktsplanens konsekvenser

Utredningen föreslår att översiktsplanen ska redovisa planens väsentliga konsekvenser. Myndigheten tycker det är bra att konsekvensanalyser görs men skulle önska att utredningen gett de hållbarhetsbedömningar som vissa kommuner gör större tyngd i detta sammanhang. På så sätt kan även översiktsplaneringens konsekvenser för segregationen tydliggöras så att insatserna bidrar till att minska och motverka segregationen istället för att i värsta fall förstärka den.

Kapitel 10.3.2 Mellankommunal samordning och förhållande av regional betydelse

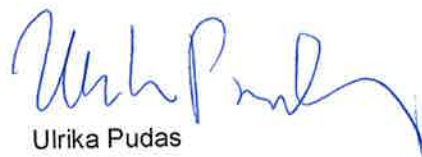
Utredningen synliggör behovet av att en översiktsplan ska visa områden och verksamheter som berör fler kommuner eller är av regional betydelse och föreslår att Boverket får i uppdrag att ta fram vägledning för hur mellankommunala och regionala frågor bör hanteras enligt plan- och bygglagen.

Delegationen mot segregation vill i sammanhanget uppmärksamma att segregationsfrågorna i hög utsträckning är en mellankommunal och regional fråga som bör integreras i ett sådant uppdrag till Boverket. Det skulle med fördel kunna samordnas med det förslag som Boverket föreslås få i utredningen om ett gemensamt bostadsförsörjningsansvar (SOU 2018:35). Här ges Boverket och Länsstyrelserna i uppdrag att ta fram underlag för såväl regionala som lokala analyser samt skapa årliga regionala dialogmöten för att bygga ett samhälle som håller samman över tid.

Inger Ashing

Direktör

Ulrika Pudas

Processledare

